

X

Oppiaine	Liiketaloustiede, laskentatoimi	Päivämäärä	17.12.2007
Tekijä	Matti Meurman	Matrikkelinumero	
		Sivumäärä	93
Otsikko	Toimintolaskentajärjestelmän rakentamisprosessi palveluorganisaatiossa Case: TYKSLAB, Kliinisen mikrobiologian laboratorio		
Ohjaajat	Professori emer. Pekka Pihlanto, lehtori Tuula-Marja Vilja		

Tiivistelmä

Suomalainen terveydenhuolto on lailla säädetty kunnallisten organisaatioiden tehtäväksi. Julkishallinnon ohjauksen kehittämisessä on ollut havaittavissa viime vuosikymmeninä markkinasuuntautuneisuuden lisääntyminen. Se ilmenee kunnallisen ohjauksen managerialistisuuden lisääntymisenä. Tällöin julkiseen toimintaan siirretään yrityssectorilla käytössä olevia laskenta- tai ohjausmenetelmiä. Selkeä suuntaus siirtymiseen jäykemmistä ohjauksen muodoista kohti tilaaja-tuottaja -mallia on ollut erityisesti terveyspalveluiden piirissä laajalti keskustelun kohteena ja jo käytäntöön sovellettunakin.

Kustannustiedon hyväksikäyttö on edellytyksenä terveyspalveluiden osto- ja myyntipäätöksenteon tehokkaalle toteuttamiselle. Toimintoperusteisen kustannuslaskennan ominaisuuksien voidaan olettaa soveltuvan erityisesti prosessimaisten terveydenhuollon yksiköiden toiminnan tarkasteluun. Laboratoriotoiminta on malliesimerkki lisääntyvästi koneellisesta prosessimaisesta palvelutuotannosta ja siten lähtökohtaisesti erittäin otollinen toimintolaskennan kohdeympäristö.

Tutkimuksen pääkohteena on toimintolaskennan rakentamisprosessi palveluorganisaatiossa. Teoreettinen osa kuvaa toimintolaskennan rakenteen, sekä laskentajärjestelmän rakentamisprosessin. Empiirinen osuus koostuu case -osiosta, jossa kuvataan projekti, jossa tutkija vastaa toimintolaskentajärjestelmän rakentamiseen tähtäävästä pilottiprojektista Turun yliopistollisen keskussairaalan mikrobiologian laboratorioon. Tutkimuskohteena on sekä laskentajärjestelmän rakentamisprosessi, että järjestelmän tuottaman tiedon hyväksikäyttö.

Laboratorion toiminta on akkreditoidun laatujärjestelmän piirissä ja sen prosessit ovat vakiintuneita. Kansallisen terveysprojektin tavoitteiden mukaisesti laboratoriotoiminnassa ollaan siirtymässä jatkuvasti keskitetympään toimintaan, ja myös pilottiprojektin kohdeorganisaation vastuualue ja yksikkömäärä kasvavat nyt ja myös tulevaisuudessa. Tämänkaltaisen toiminnan laajenemisen katsotaan lisäävän organisaation tietotarpeita merkittävästi.

Asiasanat	Toimintolaskenta, Laskentajärjestelmät, Laboratoriolääketiede,
Muita tietoja	